

ÅPENHET
PROFESJONALITET
EFFEKTIVITET
NÆRHET

- ei grønne bygd i vekst -

Reglement for møter i folkevalgte organer –
kommunestyresak 46/15 – i møte 16.06.15

Jfr. kommuneloven §§ 30 til 35

A) Møteprinsippet. Møtebok

1. Folkevalgte organer treffer sine vedtak i møter.
2. Når en sak skal avgjøres av annet organ enn kommunestyret, kan lederen for organet beslutte saken tatt opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling. Dette kan likevel bare gjøres når det er påkrevd å få avgjort saken før neste møte, og det enten ikke er tid til å kalle sammen til ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at dette må anses nødvendig.
3. Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer. Rådmannen er ansvarlig for føring av møtebok. Møteboken signeres av organets leder og sendes medlemmene, ordfører, varaordfører og gruppelederne og den legges ut på kommunens nettsider.
4. Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt.

B) Åpne eller lukkede møter

1. Møter i folkevalgte organer skal holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller bestemmelser i dette avsnittet.
2. Møteleder skal på anmodning gi tillatelse til at forhandlingene i åpne møter tas opp på lydbånd, video, e.l., eller kringkastes over radio eller fjernsyn, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.
3. Et folkevalgt organ kan vedta å behandle en sak for lukkede dører hvor hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier dette. Debatt om dette foregår for lukkede dører hvis møteleder krever det eller vedkommende organ vedtar det. Personalsaker skal alltid behandles for lukkede dører.
4. Kommunestyret selv kan av hensyn til personvern gi bestemmelser om at møtene i andre organer eller i visse sakstyper i andre organer skal holdes for lukkede dører.
5. Kommunestyret selv kan også ellers, når det er nødvendig på grunn av et bestemt angitt forhold ved den særskilte sak eller sakstype, bestemme at møtene i andre organer eller i visse sakstyper i andre organer skal holdes for lukkede dører, når organet ikke selv skal treffe vedtak i saken.

C) Fastsetting av møter. Innkalling. Sakliste. Møteledelse

1. Møte i folkevalgte organer skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, kommunestyret eller ordføreren og ellers når organets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Ordføreren fastsetter, etter konferanse med gruppelederne, årlige møteplaner for kommunestyret og alle faste utvalg.

2. Lederen av folkevalgt organ setter opp sakliste for det enkelte møte. Innkalling til møtet skal sendes organets medlemmer med høvelig varsel, og skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles.
3. Saklisten til møtet og andre dokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelig for allmennheten. Møte som skal holdes for åpne dører, skal gjøres kjent på hensiktsmessig måte.
4. Møte i folkevalgte organer ledes av organets leder eller nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

D) Vedtaksførhet

Et folkevalgt organ kan bare treffe vedtak hvis minst halvparten av medlemmene har vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i vedkommende sak.

E) Endring av sakliste. Forespørsler

1. Folkevalgt organ kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte saklisten. Det kan også treffe vedtak i sak som ikke er oppført på saklisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette.
2. Ethvert medlem kan rette forespørsler til lederen i møtet, også om saker som ikke står på saklisten. (Se eget reglement for spørsmål og interpellasjoner)

F) Avstemninger

1. Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av kommuneloven eller av valgloven § 9-2 annet ledd eller § 9-3 annet ledd. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende.
2. Ved behandlingen av økonomiplan eller årsbudsjett i kommunestyret eller fylkestinget stemmes det ved den endelige avstemning over forslag til økonomiplan eller årsbudsjett som helhet. Er det framsatt alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, stemmes det deretter alternativt mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved denne.
3. Valg av leder og nestleder for folkevalgte organer holdes som flertallsvalg.
4. Valg av medlemmer av nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.
5. Ved valg og ansettelse kan hvert enkelt medlem kreve skriftlig avstemning.

G) Møte og talerett

1. Ordfører har møte- og talerett i alle kommunale organer, men har bare stemmerett og forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem. Ordfører kan la seg representere ved annet medlem av kommunestyret i organer hvor han eller hun ikke er medlem.

2. Rådmannen har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle kommunale folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget
3. Representanter for de ansatte har møte- og talerett i nemnder, når disse behandler saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Denne retten gjelder likevel ikke i forhold til styret for kommunalt foretak etter kapittel 11 i kommuneloven, dersom de ansatte er representert i styret. Representanter for de ansatte har ikke rett til å delta i behandlingen av saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse til forhandlinger med arbeidstakere, arbeidskonflikter, rettstvister med arbeidstakerorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler.
4. Representanter for de ansatte har ikke møterett i formannskap, i kontrollutvalg eller i organ som behandler klagesaker etter forvaltningsloven § 28 andre ledd. Representanter for de ansatte i revisjonen har likevel møte- og talerett i kontrollutvalg når dette behandler saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte i revisjonen.
5. Med representanter for de ansatte menes i utgangspunktet hovedtillitsvalgte. Det enkelte organ kan unntaksvis gi andre representanter for ansatte anledning til å delta.

H) Mindretallsanke

I saker hvor innstillingsutvalgene har fått delegert avgjørelsesmyndighet fra kommunestyret, kan hvert av medlemmene eller ordføreren bringe saken inn for kommunestyret.

Slikt krav fra et mindretall i innstillingsutvalget må fremsettes skriftlig i møtet.

Anken gir oppsettende virkning for vedtaket. Enkeltvedtak kan ikke ankes.

Bestemmelse gjelder så lenge den ikke strider mot gjeldende lovverk.

I) Delegering til ordfører, rådmann og arbeidsutvalg

Kommunestyre og innstillingsutvalg kan delegere til utvalgets leder, et arbeidsutvalg eller rådmannen å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Ved delegering av rett til å treffe enkeltvedtak etter forvaltningsloven, skal det fremgå hva som er underinstans.

Hvis ikke annet fremgår av delegeringsvedtaket, ansees underinstansfunksjonen delegert til samme.

Ved delegering skal det etableres rapporteringsrutiner.

Normalt skal delegerende myndighet informeres i første møte etter at vedtak er gjort etter delegert myndighet.

J) Saker hvor innstillingsutvalgene har uttalerett

1. Innstillingsutvalgene skal avgi uttalelse i følgende saker:
 - planlegging innen utvalgets ansvarsområde
 - opprettelse av faste underutvalg, herunder eventuelle styre for underliggende institusjoner m.v.
 - utbyggingsprosjekter og nye tiltak.

2. Det enkelte innstillingsutvalg skal uttale seg i alle saker som blir forelagt utvalget av kommunestyret, ordføreren eller rådmannen.
3. Innstillingsutvalgene skal normalt avgi uttalelse i alle saker av vesentlig betydning for utvalgets ansvarsområde som skal behandles av kommunestyret. Innstillingsutvalgene kan forøvrig ta opp og uttale seg om alle saker som har, eller kan ha betydning for utvalgets ansvarsområde.

K) Inhabilitet

I henhold til Kommunelovens § 40 pkt 3 - om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kap II med følgende sær regler slik:

3. a) Inhabilitet inntreer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
3. b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan og fylkesplan gjelder ikke første punktum.
3. c) Ved behandling av klager etter forvaltningsloven § 28 andre ledd er ansatte eller folkevalgte som var med på å treffe det påklagede vedtak, eller som medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.
3. d) Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.
4. Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette.

L) Forfall til møter - vararepresentanter

Kan et medlem eller en innkalt vararepresentant ikke møte i kommunestyret /innstillingsutvalg på grunn av lovlig forfall, skal vedkommende uten opphold melde dette til Servicekontoret, og si fra om forfallsgrunnen.

Vararepresentant kalles straks inn etter reglene i kommunelovens § 16.

Det samme gjøres når en er kjent med at noen må fratre som inhabil i sak som skal behandles på møtet.

Må noen på grunn av lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene må vedkommende be møteleder om fritak.

Vararepresentant som, om mulig er blitt kalt inn, trer etter reglene i kommunelovens § 16 inn i stedet. Når en vararepresentant som lovlig har tatt sete i møtet avløses av fast representant, fortsetter den førstes møteplikt til den påbegynte sak er ferdigbehandlet.

M) Spørretime (gjelder kommunestyret)

Dersom det er annonsert med spørretime, starter denne sekvensen før møteforhandlingene tar til.

- a) Umiddelbart før nevnte møter settes gjennomføres det inntil 30 minutters offentlig «spørretime» i møtesalen.
Ordningen gjelder ikke ved behandling av budsjett/ handlingsplan og heller ikke ved ekstraordinære møter.
 - b) Foreligger det ingen spørsmål ved møtets begynnelse eller utnyttes ikke «spørretimen» fullt ut, settes møtet og forhandlingene begynner etter foreliggende sakliste.
Straks forhandlingene er begynt, bortfaller spørretiden.
 - c) Alle personer som er bosatt i kommunen kan stille spørsmål til ordføreren, eller kommunestyret.
Kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer kan ikke selv delta som spørreere.
Kommunalt ansatte bør ikke benytte spørretimen til spørsmål innen eget arbeidsområde.
 - d) Rettes spørsmålet til kommunestyret, avgjør ordføreren hvem som skal besvare spørsmålet.
Spørsmål som etter ordførerens oppfatning bør stilles til den kommunale administrasjon, kan avvises.
 - e) Spørsmålene må gjelde kommunale forhold og være av allmenn interesse for kommunens innbyggere. Spørsmål som stilles vedrørende saker oppført på saklisten besvares under behandling av saken.
 - f) Spørsmålene skal i hovedsak være muntlig framsatt av spørsmålsstilleren, men også skriftlige spørsmål kan stilles. Disse leses i så fall opp av spørsmålsstiller eller ordfører.
For å sikre et tilfredsstillende svar i møtet; gis det anledning til å sende ordføreren spørsmål i rimelig tid før møtet.
 - g) Spørsmål og svar skal være korte. Spørsmål, med en kort begrunnelse, kan stilles på inntil 3 minutter. Ordfører kan gi spørsmålsstilleren anledning til kort å kommentere (replik) møtelederens svar.
 - h) Oppstår det tvil om forståelsen av disse retningslinjer, avgjør ordføreren/møtelederen spørsmålet.
- N) Lovlighetskontroll, opplysningsplikt m.v.**
Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet.

Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 31, og avgjørelser om habilitet.

Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovlighetskontroll. Kravet behandles først i det organ som fattet vedtaket.

Kravet medfører ikke at iverksettelsen av vedtaket utsettes, med mindre organet eller overordnet organ fatter slikt vedtak. Det vises for øvrig til reglene i kommuneloven §59.

Fristen for å kreve lovlighetskontroll for medlemmer av kommunestyret er 3 uker.
Fristen løper fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.